

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžak/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 2014200527
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2014200527.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: D. P., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Kórejskej republiky, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Eleonóra Zuzáková, s.r.o., so sídlom Mierové nám. 943/4, Galanta, IČO: 47 244 160, proti žalovanému (sťažovateľovi): Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Krížna 44, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2014/006718-005 zo dňa 20. júna 2014, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/6/2015-128 zo dňa 28. júna 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Trnava č. PPZ-HCP-BA9-214-031/2014-Ž zo dňa 21.02.2014 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ako orgánom príslušným podľa § 125 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), bola žiadosť žalobcu o obnovenie prechodného pobytu na území Slovenskej republiky na účel zamestnania podľa § 33 ods. 4 písm. b) a c) s poukázaním na § 34 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov zamietnutá z dôvodného podozrenia, že účastník konania pri svojom pobyte ohrozí verejný poriadok a nespĺňa podmienku bezúhonnosti.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol sťažovateľ pod č.

PPZ-HCP-BA2-2014/006718-005 zo dňa 20.06.2014 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) tak, že zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia vypustením § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

3. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že žalobca dňa 14.06.2013 podal žiadosť o obnovenie prechodného pobytu na území Slovenskej republiky za účelom zamestnania. Správny orgán lustráciou v evidencii vodičov zistil, že žalobca má uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo od 18.04.2012 do 18.04.2013, na základe rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu Trnava č. ORPZ-TT-ODI2-476/2012 z 18.05.2012. V zmysle trestného rozkazu Okresného súdu v Trnave č. 2T/30/2013 z 20.05.2013 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Dňa 20.02.2014 bola spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia žalobcu pred správnym orgánom, bol oboznámený s dokladmi, ktoré odôvodňujú žiadosť žalobcu zamietnuť pre podozrenie, že pri svojom pobyte ohrozí verejný poriadok a nespĺňa podmienku na udelenie prechodného pobytu a to bezúhonnosť. Z vyjadrenia žalobcu vyplynulo, že si je vedomý spáchania trestného činu zákazu vedenia motorového vozidla, avšak bol chorý a išiel si prevziať lieky, ktoré mu boli privezené z Kórei. Ďalej žalobca uviedol, že má na území Slovenskej republiky snúbenicu, ktorá má povolený prechodný pobyt na účel zamestnania na území Slovenskej republiky, s ktorou dňa 20.04.2014 majú plánovanú svadbu. Dňa 01.04.2014 bola vypočutá D. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá uviedla, že je štátnou príslušníčkou Kórejskej republiky, na území Slovenskej republiky má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania do 14.09.2015, býva v Šali so svojou kolegyňou, pracuje v spoločnosti Shi Heung Precision Slovakia, s.r.o. ako výrobná plánovačka zásobovania. Žalobcu pozná asi od novembra 2012, sú zasnúbení, svadba je naplánovaná na 20.04.2014 v Kórejskej republike v rodisku žalobcu. Doteraz nežili v spoločnej domácnosti. Po sobáši plánujú žiť na Slovensku v meste Trnava. Pracovníkmi oddelenia cudzineckej polície PZ Trnava bolo zistené, že žalobca s D. I. uzatvorili manželstvo v Kórei dňa 24.04.2014, no doklad o uzavretí manželstva predložený nebol.

4. Sťažovateľ v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia k námietkam uviedol, že súhlasí s námietkou, aby žalobcovi neboli započítané na ťarchu skutky, za ktoré žalobca bol už potrestaný v minulosti, pred obnovením prechodného pobytu. Na základe uvedeného sťažovateľ zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia. Odôvodnenie zásahu do rodinného a súkromného života žalobcu v prvostupňovom rozhodnutí považoval za dostatočné. Postup prvostupňového orgánu hodnotil ako správny, správny orgán dostatočne vyhodnotil skutkové zistenia, vydaním prvostupňového rozhodnutia neporušil zákonnosť a vecnú správnosť rozhodnutia zo stránky právnej i skutkovej.

II.

Konanie na krajskom súde

5. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu v zákonnej lehote správnu žalobu. Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci zrušil rozhodnutie sťažovateľa, ako aj prvostupňové rozhodnutie podľa § 191 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- z odôvodnení rozhodnutí správnych orgánov vôbec nevyplýva vyhodnotenie zákonom stanoveného postupu pri hodnotení žiadosti, ale hneď nastupuje zamietnutie žiadosti.

- prvostupňový právny orgán bezúhonnosť, ktorá je definovaná v § 121 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov vôbec neodôvodnil vo vzťahu k prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, z ktorého bol žalobca uznaný vinným a bez ďalšieho v zátvorke uviedol, že sa jedná o úmyselný trestný čin. Ako k takémuto záveru, že sa jedná o úmyselný trestný čin, čo je kritériom bezúhonnosti podľa § 121 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov prišiel, neodôvodnil. Sťažovateľ uvedenú vadu v odôvodnení svojho rozhodnutia neodstránil.

- súd vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu je názoru, že úplne

absentuje správna úvaha, prepojenia skutkových zistení k použitým právnym predpisom. Len teoretické konštatovanie, že správny orgán získané podklady s označením príslušných rozhodnutí, že tieto hodnotil podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na postup podľa § 33 ods. 4 písm. b) a písm. c) s poukazom na § 34 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov, je absolútne nedostatočné a takéto rozhodnutie sa vyznačuje vadou nepreskúmateľnosti. Túto vadu neodstránil ani sťažovateľ. Preskúmané rozhodnutie opäť bez premisy skutkových zistení k použitým právnym predpisom, vykazuje vadu nepreskúmateľnosti.

- až na základe riadneho odôvodnenia bude možné posúdiť, či rozhodnutím žalovaného správneho orgánu boli naplnené zákonné podmienky pre zamietnutie žiadosti podľa § 33 ods. 4 písm. c) s poukazom na § 34 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov.

- snúbenci mali naplánovanú svadbu na 20.04.2014 v Kórejskej republike, čo bolo v čase medzi vydaným prvostupňovým rozhodnutím a preskúmaným rozhodnutím, pričom z preskúmaného rozhodnutia nevyplýva, že by sa s preverovaním uvedenej informácie zaoberal a či by takáto nová skutočnosť podstatným spôsobom zmenila stav veci vzhľadom k právu na rodinný a súkromný život žalobcu. V tejto súvislosti súd odkazuje na odsek 15. tohto rozhodnutia, z ktorého je zrejmé, že odvolací správny orgán informáciou o uzavretí manželstva disponoval, avšak túto nepreveril a ani neuviedol v svojom rozhodnutí.

- efektívny výkon práva na rodinný život musí byť v tomto prípade chápaný ako právo žalobcu a jeho snúbenice žiť spolu, zvlášť na nepreverenú situáciu, či plánované manželstvo dňa 20.04.2014 skutočne uzavreli.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

6. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- odôvodnenie skutkovej podstaty zamietnutia žiadosti je dostatočné. Jednotlivé skutky boli preverené, boli zabezpečené listinné dôkazy formou komunikácie ODI Trnava, ako aj z Okresným súdom Trnava.

- v odôvodnení rozhodnutia boli vyšpecifikované priestupky, ktorých sa žalobca dopustil, chronologicky boli rozpísané, aby bolo zrejmé, čo bolo dôvodom na zamietnutie žiadosti. Je potrebné poukázať aj na to, že žalobca nepovažoval svoje priestupky za dostatočne závažné, keď nerešpektoval príslušné sankcie a dopustil sa prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia.

- v čase vydania rozhodnutia zisťovali obidva správne orgány súkromný a rodinný život žalobcu a tak, ako to aj bolo uvedené vo vyjadrení sa k žalobe.

- k nerešpektovaniu súkromného a rodinného života zo strany obidvoch správnych orgánov nedošlo. V čase konania v žiadosti nebol žalobca zosobášený, to že sú s pani I. vo vzťahu bolo len v rovine tvrdení. Zároveň žalobcovi nebolo znemožnené cestovať na územie Slovenskej republiky. Následne v čase keď sa mu narodilo dieťa, resp. keď bol dieťaťu povolený pobyt už mal povolený pobyt aj žalobca.

- skutočnosťami, ktoré vytýka žalobca vo svojej žalobe, a ktoré namietal aj vo svojom odvolaní sa odvolací orgán zaoberal dostatočne a dôsledne. Svoje zistenia dostatočne odôvodnil vo svojich rozhodnutiach prvostupňový orgán, ako aj sťažovateľ, ktorý vo svojom rozhodnutí zmenil výrok rozhodnutia tak, aby korešpondoval s dôkazovou situáciou.

- pridrižiava sa svojho stanoviska k žalobe č. p.: PPZ-HCP-BA2-2015/000100-010 zo dňa 04.03.2015.

7. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil.

B)

8. Žalobca sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. januára 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 1 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, účinný ku dňu podania žiadosti, tento zákon upravuje podmienky pobytu.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, prechodný pobyt oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny zdržiavať sa, vycestovať a opätovne vstupovať na územie Slovenskej republiky v čase, na aký mu bol policajným útvarom udelený.

Podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, prechodný pobyt môže policajný útvar udeliť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny na účel zamestnania.

Podľa § 21 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, účel prechodného pobytu vykonáva štátny príslušník tretej krajiny na území Slovenskej republiky.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie prechodného pobytu prihliada na

- a) verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, hospodárske záujmy Slovenskej republiky, najmä na prínos podnikateľskej činnosti štátneho príslušníka tretej krajiny pre hospodárstvo Slovenskej republiky a na ochranu verejného zdravia,
- b) záujmy maloletého dieťaťa štátneho príslušníka tretej krajiny, osobné a rodinné pomery štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho finančnú situáciu a dĺžku doterajšieho pobytu a predpokladaného pobytu,
- c) stanovisko zastupiteľského úradu k udeleniu prechodného pobytu.

Podľa § 34 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar môže obnoviť prechodný pobyt najviac na tri roky, ak predpokladaný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny bude trvať najmenej tri roky.

Podľa § 34 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, žiadosť o obnovenie prechodného pobytu podáva štátny príslušník tretej krajiny osobne na úradnom tlačive na policajnom útvare najneskôr v posledný deň platnosti prechodného pobytu. K žiadosti o obnovenie prechodného pobytu je štátny príslušník tretej krajiny povinný predložiť platný cestovný doklad, inak policajný útvar žiadosť neprijme. Policajný útvar vydá žiadateľovi v deň podania žiadosti potvrdenie o jej prijatí.

Podľa § 34 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, k žiadosti o obnovenie prechodného pobytu je štátny príslušník tretej krajiny povinný priložiť jednu fotografiu s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúcu jeho aktuálnu podobu a doklady nie staršie ako 90 dní, ktoré potvrdzujú

- a) účel pobytu,

- b) finančné zabezpečenie pobytu; to neplatí, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny podľa § 22 ods. 1 písm. a), 28 alebo § 29,
- c) zdravotné poistenie počas pobytu na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny podľa § 23, 24 alebo § 30 ods. 1 písm. b) a c),
- d) zabezpečenie ubytovania.

Podľa § 34 ods. 9 vety prvej zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar pri rozhodovaní o žiadosti o obnovenie prechodného pobytu postupuje podľa § 33 ods. 1.

Podľa § 34 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zamietne žiadosť o obnovenie prechodného pobytu z dôvodov podľa § 33 ods. 4.

Podľa § 121 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, bezúhonnosť štátny príslušník tretej krajiny preukazuje výpisom z registra trestov štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, a štátu, v ktorom sa štátny príslušník tretej krajiny v posledných troch rokoch zdržiaval viac ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacoch. Ak sa taký výpis v tomto štáte nevydáva, možno ho nahradiť rovnocennou listinou vydanou príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom krajiny pôvodu alebo ho možno nahradiť čestným vyhlásením, ktoré vykoná štátny príslušník tretej krajiny pred príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom, prípadne notárom krajiny pôvodu alebo posledného bydliska. Doklad o bezúhonnosti musí dokladovať bezúhonnosť na celom území štátu, ktorý tento doklad vydal, inak policajný útvar taký doklad neakceptuje.

Podľa § 121 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie pobytu je policajný útvar povinný vyžiadať si odpis z registra trestov.

Podľa § 121 ods. 4 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, za bezúhonného na účely tohto zákona sa nepovažuje ten, kto sa dopustil konania, ktoré je v Slovenskej republike kvalifikované ako úmyselný trestný čin, bol za toto konanie právoplatne odsúdený a od jeho potrestania neuplynula doba vyžadovaná na zahladenie odsúdenia v Slovenskej republike.

Podľa čl. 8 ods. 1 oznámenia č. 209/1992 Zb. o Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru, štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 461 S.s.p., kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

10. Predmetom kasačnej sťažnosti bol napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým súd zrušil preskúmané rozhodnutie, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie a vec vrátil prvostupňovému správne konanie na ďalšie konanie. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti na prvom mieste namietal, že k nerešpektovaniu súkromného a rodinného života zo strany obidvoch správnych orgánov nedošlo. V čase

konania o žiadosti nebol žalobca zosobášený, to že sú s pani I. vo vzťahu bolo len v rovine tvrdení. Odôvodnenie oboch správnych rozhodnutí považoval za dostatočné. Tieto námietky vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodné.

11. Dôvodom zrušenia napadnutých rozhodnutí žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu bola ich nepreskúmateľnosť. Súd poukazuje na to, že medzi dôvody nezrozumiteľnosti rozhodnutia správneho orgánu patrí aj absencia právnych záverov vyplývajúcich z rozhodujúcich skutkových okolností, ako aj ich nejednoznačnosť. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov je založená na nedostatku skutkových dôvodov, pričom ide o vady skutkových zistení, o ktoré sú opreté rozhodovacie dôvody. Za také vady sú podľa judikatúry správnych súdov považované prípady, keď správny orgán oprie rozhodovacie dôvody o skutočnosti v konaní nezisťované, prípadne zistené v rozpore so zákonom, alebo prípady, ak nie je zrejmé, či boli dôkazy vykonané (5Sžf/20/2016 z 29. 6. 2017, NS SR rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2009 sp. zn. 8 Sžo/12/2009).

12. Po preskúmaní administratívneho spisu nebolo možné postupovať inak ako súhlasiť s názorom krajského súdu, že z odôvodnení rozhodnutí oboch správnych orgánov vôbec nevyplýva vyhodnotenie zákonom stanoveného postupu pri hodnotení žiadosti, ale hneď nastupuje zamietnutie žiadosti žalobcu podľa § 34 ods. 11 z dôvodu podľa § 33 ods. 4 písm. b) a písm. c) (pri prvostupňovom rozhodnutí) a podľa § 34 ods. 11 z dôvodu podľa § 33 ods. 4 písm. c) zákona o pobyte cudzincov (pri preskúmanom rozhodnutí), pričom v oboch rozhodnutiach absentuje správna úvaha prepojenia skutkových zistení k použitým právnym predpisom. Vo svetle uvedeného pokiaľ teda krajský súd konštatoval, že sú tieto rozhodnutia nepreskúmateľné, kasačný súd sa s jeho záverom stotožnil. Súd zároveň dáva do pozornosti rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky:

Za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom nemožno považovať rozhodnutie, ktoré je zrozumiteľné iba pre správny orgán, ktorý ho vydal; najmä ak ide o rozhodnutie, ktoré samo osebe znamená prekážku výkonu vybraných činností. R 3/2014

Rozhodnutie správneho orgánu je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak správny orgán svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodíť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť. R 33/2006

Správny orgán, aj keď má možnosť rozhodnúť podľa vlastnej úvahy, či odíme cestovný doklad občanovi alebo nie, nemôže rozhodnúť automaticky bez toho, aby nemal k svojmu rozhodnutiu dostatočné podklady. Pokiaľ by tak postupoval, konal by v rozpore so zákonom č. 71/1967 Zb., ktorý ho zaväzuje postupovať v súlade so zákonom, teda pri konečnom rozhodnutí vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu veci. R 75/2000

13. Nakoľko na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, poukaz sťažovateľa na súčasnú situáciu neovplyvňuje preskúmanie zákonnosti pôvodných správnych rozhodnutí, najmä ako v predmetnej veci v prípade ich nepreskúmateľnosti. Nepreskúmateľnosť z "nedostatku dôvodov" neznamená len absolútny nedostatok odôvodnenia, ale zahŕňa aj prípady, keď pre dané rozhodnutie nebol dostatok dôvodov. Tento nedostatok nie je možné konvalidovať ani dodatočným vyjadrením k žalobe. To sa týka aj nedostatočného skúmania rodinného a súkromného života žalobcu a prípadného zásahu do tohto práva.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR, medzinárodné zmluvy o ľudských právach základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb ale právnických osobou a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom majú prednosť pred zákonmi.

14. Dohovor ako záväzný medzinárodný právny akt má v zmysle citovaného čl. Ústavy SR prednosť pre zákony Slovenskej republiky. Orgány Slovenskej republiky sú povinné aj v prípade aplikácie noriem práva Európskej únie, alebo v prípade aplikácie noriem vnútroštátneho práva predstavujúcich transpozíciu právnych aktov orgánov Európskej únie rešpektovať právo na ochranu rodinného života v rozsahu štandardu priznaného dohovorom, pretože tento záväzok do 1. decembra 2009 vyplýval z ustanovenia čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii a od 1. decembra 2009 vyplýva z čl. 7, čl. 52 ods. 3 a čl. 53 Charty základných práv Európskej únie v spojení s čl. 6 Zmluvy o Európskej únii v znení Lisabonskej zmluvy.

15. S poukazom na uvedené, vnútroštátne orgány, vrátane súdov musia starostlivo posúdiť, podľa kritérií aplikovaných EŠLP, či ich rozhodnutím nebude porušené právo na súkromný a rodinný život. V opačnom prípade ich konaním dôjde k porušeniu čl. 8 Dohovoru. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009 (87/209) právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahŕňa nielen negatívnu povinnosť štátu zdržať sa mocenského zásahu do nich, ale aj jeho pozitívny záväzok prijať účinné opatrenia na zabezpečenie ich efektívnej ochrany.

16. Z obsahu administratívneho spisu, konkrétne zo zápisnice o podaní vyjadrenia spísanej so žalobcom a následne s jeho snúbenicou kasačný súd zistil, že žalobca má na území Slovenskej republiky snúbenicu, ktorá má povolený prechodný pobyt na účel zamestnania na území Slovenskej republiky, s ktorou dňa 20.04.2014 majú plánovanú svadbu. To potvrdila aj jeho snúbenica s tým, že doteraz nežili v spoločnej domácnosti a plánuje sa k nemu presťahovať. Po sobáši plánujú žiť na Slovensku v meste Trnava. Z listu č. PPZ-HCP-BA9-2014/007073-002 z 09.06.2014 je zrejmé, že pracovníci prvostupňového správneho orgánu disponovali informáciou, že žalobca s D. I. uzatvorili manželstvo v Kórei dňa 24.04.2014.

17. Vo vzťahu k uvedenému nepovažuje kasačný súd za správny ani názor sťažovateľa, ktorý neustále poukazuje len na to, že žalobca sobášny list nedoložil, že všetky skutočnosti týkajúce sa rodinného života boli len v rovine tvrdení a že si ich mohol zistiť aj krajský súd sám. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že zásada materiálnej pravdy vyžaduje, aby rozhodnutie správnych orgánov vyhádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Správnosť a úplnosť zistených podkladov má zároveň viesť k presvedčivosti rozhodnutia správneho orgánu. Táto skutočnosť sa premieta predovšetkým do odôvodnenia rozhodnutia (Sobihard, J.: Správny poriadok. Bratislava:Iura Edition spol. s.r.o.2002). Správny orgán je povinný vykonať zisťovanie z úradnej povinnosti a nemôže byť viazaný len na podklady, ktoré mu poskytnú účastníci konania. Správny orgán teda nie je pasívnym vykonávateľom vôle účastníka konania, ale naopak zohráva aktívnu úlohu pri zhromažďovaní dôkazov, ktoré sú podkladom pre jeho rozhodnutie a to i v prípade, ak je účastník konania nečinný alebo as nachádza v dôkaznej núdzi. Preto boli povinnosťou správnych orgánov, aj vzhľadom na to, že pred vydaním preskúmaného rozhodnutia disponovali informáciou o uzavretí manželstva, túto skutočnosť preveriť a nezostať nečinný.

18. Čo sa týka nepreukázania uzavretia manželstva so snúbenicou, kasačný súd poznamenáva, že z judikatúry EŠLP vyplýva: Pojem „rodinný život“ v zmysle čl. 8 Dohovoru nie je obmedzený na vzťahy založené na manželstve, ale môže zahŕňať aj iné de facto „rodinné“ väzby. (Anayo proti Nemecku, č. 20578/07, § 55, 21. 12. 2010) Existencia „rodinného života“ pre účely čl. 8 Dohovoru je v podstate skutkovou otázkou, ktorá závisí od skutočnej existencie blízkych osobných väzieb. [K. a T. proti Fínsku (Veľká komora), č. 25702/94, ECHR 2001 VII]. Hoci je spravidla požiadavkou pre takýto vzťah spoločité, výnimočne môžu slúžiť na preukázanie, že vzťah je dostatočne stály na vytvorenie de facto „rodinných väzieb“ aj iné okolnosti. Ak bola preukázaná existencia rodinného putu, štát musí v zásade konať spôsobom, aby bolo toto puto zachované. (Nazarenko proti Rusku, č. 39438/13, 16.07.2015) Rešpektovanie súkromného života musí zahŕňať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. (Niemetz proti Nemecku, č. 13710/88, 16.12.1992, § 29) Otázka existencie či absencie rodinného života je v prvom rade otázkou faktickou, závislou na praktickej

realite úzkych osobných pút. (K a T. proti Fínsku, č. 25702/94, rozsudok z 12. júla 2001, § 150) Hoci základným zmyslom článku 8 je chrániť jedinca pred svojvoľnými zásahmi verejnej moci, môže ako doplnok existovať aj pozitívny záväzok obsiahnutý v účinnom "rešpektovaní" rodinného života. Preto tam, kde vznikli rodinné väzby, musí štát v zásade konať spôsobom, ktorý umožní ďalší rozvoj takých väzieb. (Kutzner proti Nemecku, č. 46544/99, 26. 2. 2002)

19. Rodinný a súkromný život teda nie je viazaný iba na uzavretie manželstva a preto bez ohľadu na to sa mal sťažovateľ dostatočným spôsobom vysporiadať so zásahom do tohto práva žalobcu a jeho snúbenice. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu : „Pokiaľ dôjde k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (čl. 8 ods. 1 Dohovoru) a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku (čl. 8 ods. 2 Dohovoru), teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, treba, aby v administratívnom konaní bolo nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti správny orgán zväzi aj hľadisko súkromné tak, aby bolo možné jednoznačne z obsahu rozhodnutia správneho orgánu posúdiť, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté právo žalobcu na súkromie a rodinný život na území SR.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2008 sp. zn. 1Sža/3/2008).

20. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že s poukazom na § 59 ods. 1 Správneho poriadku sa žalovaný nedostatočne zaoberal právom na „rodinný a súkromný“ život žalobcu, pričom jeho preskúmanie je nevyhnutné na určenie, či v prípade žalobcu ide o usadeného migranta s vytvorenými väzbami, a nezaoberal sa tým ani správny orgán 1. stupňa. V prípade záveru, že vzťah žalobcu so svojou družkou spadá do sféry ochrany poskytovanej prostredníctvom čl. 8 ods. 1 Dohovoru, vyžadujú kritériá vyplývajúce z čl. 8 ods. 2 Dohovoru náležité právne posúdenie, či odoprenie povolenia na prechodný pobyt možno v danom prípade považovať za zásah do žalobcovho práva na rešpektovanie rodinného života.

21. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že spôsob a medze použitia opatrení z dôvodu verejného poriadku upravuje smernica 2004/38/ES vo všeobecnosti najmä vo svojom článku 27. Z ods. 2 daného ustanovenia vyplýva, že takáto opatrenie musí byť vykonané v súlade so zásadou úmernosti a musí vychádzať výlučne z osobného správania dotknutej osoby, ktoré musí predstavovať "skutočné, existujúce a dostatočne závažné ohrozenie jedného zo základných záujmov spoločnosti", pritom prijatie opatrení nie je možné odôvodniť okolnosťami nesúvisiacimi s dotknutou osobou alebo všeobecnou prevenciou. Smernica pritom ešte upresňuje, že predchádzajúce odsúdenie v trestnom konaní samo o sebe prijatie takýchto opatrení neodôvodňuje. Kasačný súd dospel k záveru, že narušením verejného poriadku "môže byť len také konanie, ktoré bude predstavovať skutočné, existujúce a dostatočne závažné ohrozenie niektorého zo základných záujmov spoločnosti. Aj v takom prípade je však nutné zohľadniť individuálne okolnosti života cudzincov a prihliadnuť na jeho životnú situáciu." Nepostačuje nižšia intenzita konania narušujúceho verejný poriadok.

22. V ďalšom konaní sa preto bude musieť sťažovateľ zaoberať jednotlivými kritériami posúdenia primeranosti zásahu do súkromného a rodinného života, ktorá bola vymedzená európskou judikatúrou a judikatúrou Najvyššieho správneho súdu (Z novšej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pozri napr. Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Holandsku, rozsudok, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; Nunez proti Nórsku, rozsudok, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; Konstantinov proti Holandsku, rozsudok, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či Uner proti Holandsku, rozsudok veľkej komory, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58).

23. Záverom považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že dlhodobá a ustálená judikuje [porovnaj napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. R 29/1996], že rozhodnutie súdu, ktorým ako nepreskúmateľné zruší rozhodnutie správneho orgánu, ak rozhodnutie nie je náležite odôvodnené (§ 47 ods. 3 zákona č.

71/1967 Zb.) je vecne správne. Vo svetle uvedeného, nakoľko obe rozhodnutia správnych orgánov trpia vadami, ktoré ich činia nezákonnými, kasačný súd konštatuje, že krajský súd dospel k správne mu záveru, keď preskúmané rozhodnutie, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

24. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a žalobcovi ich nepriznal, pretože mu žiadne trovy v kasačnom konaní nevznikli.

25. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.